

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Γ΄.

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 19 ΤΟΥ ΜΑΗ 1912

ΑΡΙΘΜΟΣ 480

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ-
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ. Θεατρικά (Γ. Ξενοπούλου : Πολυγαμία).
ΓΙΑΝΗΣ ΚΑΜΠΥΣΗΣ. Τὸ δαχτυλίδι τῆς μάνας.
Α. ΚΑΤΖΟΥΡΟΣ. Κεροκλέφτης.
Γ. ΛΥΧΝΟΣ. Γιὰ τὴ λευτεριά τῆς σκέψης.
Χ. ΜΟΛΙΝΟΣ. Ὁ Πρωτοσύγγελος.
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Ὁ Ποιητὴς καὶ ὁ Κριτικὸς (συ-
νέχεια).
Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ. Τὸ Ζήτημά μας καὶ ὁ Βενιζέλος.
Σ. ΣΚΙΠΗΣ. Τὸ μεθυσμένο καράβι (Jean Arthur Rimbaud).
ΨΥΧΑΡΗΣ. Τὸ Ζήτημά μας καὶ ὁ Βενιζέλος.
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ. — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — ΧΩ-
ΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ (*)

Δ΄.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Βυζαίνω τὰ βιβλία σὰ λουλούδια.

Μπάϋρον

Ἐφτά χρονῶν παιδάκι, συντριμμέν' ἢ βάρκα μου. Ὁ θάνατος μᾶς ἄρπαξε πατέρα καὶ μητέρα, κ' ἔκλεισε τὸ σπίτι. Ἀπὸ τὸν τόπο ποὺ μᾶς ἦρε τὸ κακό, μᾶς περάσανε μιὰ νύχτα, ναυαγούς, μέσα σ' ἓνα κζικάκι, στὸ γειτονικὸ τὸν τόπο ποὺ μᾶς προ-

(*) Κοίταξε ἀριθ. 472, 473, 474, 475 476, καὶ 477.

Δὲν κρίνω περιττὸ νὰ ξανασημειώσω πὼς δὲν κρατιέ-
μαι πάντα πιστὰ ἀπὸ τὴν καθεαυτὸ ἀφορμὴ τῆς ἐργασίας
μου τούτης, ὅσο κι ἂ δὲν τὴν ξεχνῶ. δὲν ξαναμπαίνω στὴν
ταχτικὸ μου δρόμο παρὰ ὕστερ' ἀπὸ γύρους κι ἀπὸ σταθ-
μούς. Τὰ τριγυρίσματα μὲ διασκεδάζουν. Καὶ κάτι ἄλλο.
Ὁ φίλος διευθυντὴς τοῦ «Νουμά» νόμισε καλὸ νὰ μοῦ δει-

σμένανε νὰ μᾶς περιμαζώξουν. Καλὰ καλὰ δὲν ξέρω
οἱ δικοὶ μου γύρω μου τί ἀπομεινάρια κουβαλοῦσαν
ἀπὸ τὸ μικρὸ τὸ βίος μας. Ἐγὼ πῆρα καὶ κράτησα
κ' ἔφερα μαζί μου στὸν ἄλλο τόπο ἓνα βιβλίο. Τὸ
«Γεροστάθη». Ἀκόμα τὸ ἔχω μπρὸς στὰ μάτια μου,
ζωηρότερα κι ἀπὸ τῆς πρώτης μου ἀγάπης τὴν ὄ-
ψη, δεμένο, μὲ τὸ κόκκινο πετσεὶ καὶ τὰ χρυσὰ τὰ
γράμματα. Μπήκα στὴν καινούρια φαμελιά, στὸ
σπίτι τοῦ θειοῦ μου, ἴσα ἀπὸ τὸ καϊκάνι ποὺ μ' ἔ-
δγαλ' ἔξω, βαστώντας το στὸ χέρι. Πῶς ἀποκρίθη-
κα στὸ καλοσώρισμα τὸ συγγενικὸ, στὰ χείδια τους
καὶ στὰ φιλιὰ τους; Ἀμίλητος, κάθησα στὸ τραπε-
ζάκι τῆς σάλας, ἀνοιξα τὸ «Γεροστάθη» μου κι ἄρ-
χισα νὰ διαβάζω. Μὲ τὸ κίνημά μου τοῦτο, ψυχρό-
μητο, χαρακτηριστικὸ, σημαντικὸ, φωτιστικὸ, προ-
φητικὸ, θὰ μπορούσεν ἓνας κριτικὸς, προσέχοντας τὸ
ταπεινὸ μου τὸ ἔργο, νὰ καταλάβῃ καὶ νὰ ἐξηγήσῃ
τὴν ὅποιαν ὁμορφιά, τὸν ὅποιον χαρακτήρα τῆς ὄ-
ποιας τέχνης μου πολὺ πιὸ ἀσφαλισμένα, πιὸ πολὺ
στοχαστικὰ κι ἀπὸ τὸν κριτικὸ ποὺ ἄβασθα καὶ πρό-
χειρα ματιάζοντάς με καὶ γιὰ τὴν εὐκολία του ξε-
μοναχιάζοντας ἀπὸ τὸ ἔργο μου στοιχεῖα τῆς ζωῆς
μου ἀξεχώριστα ἀπὸ τὴ ζωὴ μου, μαζὶ αἰτίες καὶ
ἀποτελέσματα καὶ εἰκόνες μιᾶς *προσωπικῆς ζωῆς*,
βρίσκει πὼς μέσα στὸ ἔργο μου φαίνεται παρὰ πολὺ
τὸ βιβλίο, καὶ ὅχι καθὼς θὰ ἔπρεπε, τὸ πρόσωπο (*).

Ἐπὶ χρονογραφία μιὰ διατριβὴ τοῦ κ. Γιαννιοῦ σταλμένη γιὰ
τὸ «Νουμά». Ὁ Ταγκόπουλος ἔκρινε πὼς δὲν πρέπει νὰ
μπῆ δικαίωμα του ἂν καὶ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ ὑ-
ποστηρίξῃ καὶ τὸ ἐναντίο. Ὅσο γιὰ μένα, ἢ τυπωμένη ἢ
ἀτύπωτη, ἢ διατριβὴ, ἔχω τὴ γνώμη πὼς δὲν ἀξίζει κα-
μιὰ κανενὸς εἶδους ἀπόκριση. Πρῶτα, γιὰ τὴν ἀσυνειδησία
τῆς: Μιλεῖ γιὰ τὴν ἐργασία μου τούτη, προτοῦ νὰ τὴ
γνωρίσῃ ἀπὸ τὰ πρῶτα δυὸ ἄρθρα, ὑποθέτω, ποὺ εἶναι
ἢ ἀρχή, καὶ δὲ φτάνουνε γιὰ νὰ βγάλῃ κανεὶς συμπερά-
σματα μελέτης ποὺ θὰ τραβήξῃ σὲ μᾶκρος. Ὑστερα,
γιὰ τὴς ἀνοησίες ποὺ ἀραδιάζει μέσα. Μὰ ὁ σπουδαιότα-
τος λόγος εἶναι πὼς ὁ κ. Γιαννιὸς δὲν ἔχει κανένα φιλο-
λογικὸ τίτλο γιὰ νὰ τοῦ δίνῃ δικαίωμα νὰ τοῦ ἀποκριθῶ.
Ἐχτὸς ἂν παρουσιάζει γιὰ πιστοποιητικὸ μιὰ μετάφραση
ποὺ κάποι' ἀποπειράθηκε κάποιου τραγουδιοῦ τοῦ Λεκόντ
Ντελίλ. Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ συζητοῦμε μὲ κάθε ἄνθρωπο
καλοπροαίρετο, μὰ ἀστοιχείωτο, ὅσο κι ἂν εἶναι ἀξιόλο-
γος κι ἀξιότιμος σὲ ἄλλους κύκλους.

(*) Κ' ἐδῶ θ' ἔπρεπε νὰ ξεχωριστῇ τὸ βιβλίο, καθὼς φαί-
νεται στὴς πεζογραφικὰς μου δοκιμὰς, καὶ τὸ βιβλίο, κατὰ
πὼς καὶ ἀνίσως φαίνεται στὴν ποίησίν μου, δυὸ πολὺ δια-
φορετικὰ δειξίματα, ποὺ χρειάζεται κι ἄλλιώτικο τὸ κα-